

Mennta- og menningarmálaráðuneytið
b.t. Jóns Vilbergs Guðjónssonar
Sölvhólsgötu 4
150 Reykjavík

Reykjavík 18. mars 2019

Varðar: Mál nr. S-67/2019 Drög að frumvarpi til laga um sameiginlega umsýslu höfundaréttar

Hér er að finna umsögn STEFs um ofangreint frumvarp.

STEF hefur á fyrri stigum við vinnslu frumvarps þeirra lýst þeirri skoðun að um sé að ræða löggjöf sem sé íþyngjandi og kostnaðarsöm fyrir íslensk réttahafasamtök sem fara með umsýslu höfundaréttar og sem undantekningarlaust teljast mjög smá á alþjóðlegan mælikvarða.

Kostur frumvarpsins er þó sá að með því regluverki sem þar er mælt fyrir um mun traust á umsýslustofnanir með höfundarétt vonandi aukast. Er því sérstaklega fagnað að frumvarpið leggur mikla áherslu á lýðræði í ákvörðunartökum og gegnsæi í störfum slíkra stofnana.

STEF hefur nú þegar gert umfangsmiklar breytingar á samþykktum sínum til að uppfylla skyldur frumvarpsins og eru þar með fyrstu íslensku samtökin til að uppfylla kröfur þeirrar tilskipunar sem frumvarpið byggir á.

Aðalathugasemd STEFs lýtur að því að heimildarákvæði 12. tl. 8. gr. tilskipunarinnar hefur ekki verið nýtt og vantar það ákvæði alveg inn í frumvarpið. Um er að ræða eftirfarandi ákvæði:

Aðildarríki geta ákveðið að ef sameiginleg umsýslustofnun, vegna rekstrarforms hennar að lögum, heldur ekki aðalfund félagsaðila skuli sá aðili sem gegnir eftirlitshlutverkinu fara með valdheimildir fundarins. Reglurnar, sem mælt er fyrir um í 2.–5. mgr., 7. og 8. mgr., skulu gilda að breyttu breytanda um þann aðila sem gegnir eftirlitshlutverkinu.

Um er að ræða sérlega mikilvægt ákvæði fyrir STEF þar sem stjórnskipun STEFs (og reyndar fleiri íslenskra samtaka) er einmitt á þennan veg, þ.e.a.s. að æðsta vald STEFs er í höndum fulltrúaráðs og kemur aðalfundur þess í stað almenns aðalfundar félagsmanna. Er þetta hátturinn í mörgum af evrópskum systursamtökum STEFs og hefur gefist afskaplega vel. Einn af kostum þessa fyrirkomulags er að á þennan hátt er ávallt tryggt að 21 félagsmaður taki þátt í mikilvægustu ákvörðunum samtakanna en eitt helsta vandamál frjálsra félagsamtaka er að

fá hinn almenna félagsmenn til að taka þátt í starfsemi félagsins og mjög oft eru fáir aðrir en stjórnarmenn sem mæta á aðalfundi.

STEF býður þó einnig almennum félagsmönnum á fund árlega þar sem rekstur samtakanna og starfsemi á liðnu ári er kynntur fyrir félagsmönnum og er um slíkan fund kveðið í samþykktum.

Ástæða þess að ákvæði þetta virðist ekki hafa farið inn í íslenska frumvarpið er sú að í vinnu ráðuneytisins var að miklu leyti stuðst við danskt fordæmi og Danir hafa af einhverri ástæðu ákveðið að nýta sér ekki þessa heimild.

Að lokum vill STEF sérstaklega koma því á framfæri að málfráfrumvarpsins er almennt mjög óaðgengilegt og jafnvel óskiljanlegt og er það ekki í samræmi við almennt orðfæri sem tíðkast á þessu sviði. Slíkt hamlar mjög skilningi þeirra sem sýsla eiga með þessi lög og kemur í veg fyrir að löggin nái að fullu markmiði sínu.

Virðingarfyllst
F.h. STEFs

Guðrún Björk Bjarnadóttir, framkvæmdastjóri